

พะเนียดจับข้าง

พะเนียดจับข้างอยู่ในบริเวณค่ายสมเด็จพระนารายณ์มหาราชในปัจจุบัน นอกประตูพะเนียดออกไปทางตะวันออกปัจจุบันเป็นเนินดินธรรมดา แต่ก็ยังมีประตูพะเนียดเป็นที่สังเกตอยู่ ว่าถ้าสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชจะเสด็จไปทอดพระเนตรการจับข้างก็คงเสด็จออกประตูนี้ จึงเรียกว่า “ประตูพะเนียด”

ในสมัยโบราณเช่นสมัยทวารวดี สมัยลพบุรีและสมัยอยุธยา ก็คงจะใช้พะเนียดแห่งนี้เป็นที่จับข้าง เพราะบ้านนอกเมืองลพบุรีออกไปเป็นที่รักษาโขลงช้างของหลวงแห่งหนึ่ง และเมื่อต้องการใช้ราชการก็มาจับเอาไปใช้เป็นคราว ๆ ไป เช่นในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เมื่อมองซิเออร์ เซวาเลีย เดอโชมงต์ ราชทูตฝรั่งเศส ซึ่งเข้ามาเจริญทางพระราชไมตรีครั้งแรก ก็ได้เขียนจดหมายเหทลไว้ว่า สมเด็จพระนารายณ์โปรดให้จับข้างให้ดูที่พะเนียดจับข้างแห่งนี้ ต่อมาในแผ่นดินสมเด็จพระบรมโกศ พระองค์ก็โปรดให้จับข้างเถื่อนที่พะเนียดจับข้างแห่งนี้ เช่นกัน

✱